

Bruxelles, 15. lipnja 2026.
(OR. en)

9807/1/26
REV 1 ADD 3

Međuinstitucijski predmet:
2025/0240(COD)

COH 94
SOC 294
AGRI 428
AGRIFIN 104
PECHE 208
FIN 759
JAI 674
SAN 356
CODEC 1038
CADREFIN 248
POLGEN 139
IA 142

NAPOMENA

Od: Glavno tajništvo Vijeća

Za: Vijeće

Predmet: Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Europskog fonda za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, poljoprivredu i ruralni razvoj, ribarstvo i pomorstvo, prosperitet i sigurnost za razdoblje 2028. – 2034. i izmjeni Uredbe (EU) 2023/955 i Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 („Uredba o planu za NRP”)
– djelomičan opći pristup
= *izjava Estonije, Latvije i Litve*

Za delegacije se u prilogu nalazi izjava Estonije, Latvije i Litve koju treba uključiti u zapisnik Vijeća.

IZJAVA ESTONIJE, LATVIJE I LITVE

o prepoznavanju i rješavanju izazova s kojima se suočavaju regije koje graniče s Rusijom i Bjelarusom u kontekstu pregovora o paketu planova za nacionalno i regionalno partnerstvo i sljedećem višegodišnjem financijskom okviru

Estonija, Latvija i Litva priznaju napredak postignut tijekom pregovora o paketu višegodišnjeg financijskog okvira. I dalje smo u potpunosti predani podupiranju rada ciparskog i irskog predsjedništva u cilju postizanja dogovora ove godine.

Međutim, i dalje postoji velika zabrinutost u pogledu toga koliko predloženi okvir odražava izazove s kojima se suočavaju istočne pogranične regije Europske unije, posebno one koje graniče s Rusijom i Bjelarusom.

Komisija je 18. veljače 2026. donijela Komunikaciju „Snažne regije za sigurnu Europu”, u kojoj se prepoznaje da se regije razine NUTS 2 koje graniče s Rusijom, Bjelarusom i Ukrajinom suočavaju sa specifičnim sigurnosnim, gospodarskim i demografskim izazovima koji proizlaze iz agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine, hibridnih prijetnji i iz temelja promijenjenog geopolitičkog okruženja te se navodi da su „regije na vanjskoj granici s Rusijom i Bjelarusom pod najvećim [...] pritiskom zbog pogoršanja sigurnosnog okruženja i povećanog rizika od konvencionalnih vojnih djelovanja”. Svladavanje tih izazova nauštrb je dugoročnih ulaganja u konkurentnost, inovacije, društvenu dobrobit i održivi socioekonomski razvoj. U Komunikaciji se s pravom naglašava da je jačanje otpornosti i blagostanja tih regija strateško ulaganje u sigurnost i stabilnost Europe.

Iako su upućivanja na Komunikaciju i izazovi s kojima se suočavaju istočne pogranične regije uvedeni u nekoliko zakonodavnih prijedloga, odgovarajuće odredbe još uvijek ne odražavaju u dovoljnoj mjeri opseg, postojanost i jedinstvenu prirodu tih izazova.

Potrebe i okolnosti istočnih pograničnih regija jedinstvene su, a izazovi s kojima se suočavaju istočne pogranične regije u Estoniji, Latviji i Litvi nadilaze ono što se razumno može riješiti samo nacionalnim proračunima. Te regije moraju apsorbirati sve veće troškove sigurnosti, otpornosti i pripravnosti te učinak na stanovništvo i pritom zaštititi svoju gospodarsku vitalnost, socijalnu koheziju i dugoročne razvojne izgleda. Bez snažnijeg odgovora ti bi pritisci mogli produbiti teritorijalne razlike i narušiti privlačnost i konkurentnost regija koje se nalaze na vanjskim granicama Unije. U tom je kontekstu vrlo važno na odgovarajući način ublažiti te izazove.

Stoga ostajemo pri stajalištu da je regijama koje graniče s Rusijom i Bjelarusom potrebna veća vidljivost u budućem zakonodavnom okviru, uz dodatnu potporu na razini EU-a i odgovarajuću proračunsku potporu u okviru višegodišnjeg financijskog okvira. Postoji rizik da okvir kojim se ti izazovi prepoznaju bez primjerenog odgovora ne ostvari strateške ciljeve Unije.

Baltičke države i dalje su među državama članicama koje primaju najniže predložene namjenske iznose po hektaru. **S obzirom na izazove i dodatna ulaganja potrebna za jačanje sigurnosti i otpornosti istočnih pograničnih regija EU-a, kontinuirana vanjska konvergencija izravnih plaćanja i dalje je važna za jamčenje sigurnosti opskrbe hranom i otpornosti naših regija.** To bi pitanje trebalo riješiti na odgovarajući način.

Stoga Estonija, Latvija i Litva smatraju da je potrebno uložiti dodatne napore kako bi se osiguralo da se sljedećim višegodišnjim financijskim okvirom pruži uravnoteženiji i vjerodostojniji odgovor na stvarnost s kojom se suočavaju regije koje graniče s Rusijom i Bjelarusom.